

Sulfatina ruta

DANIJELA TAMŠE

Občasno se z ekipo prijateljev dobimo na večernem pisanju kratkih literarnih form, ki ga imenujemo trashiranje. Izvorno ime mi ni znano, gre za metodo kolektivnega ustvarjanja besedil, menda so jo uvedli nadrealisti.

Postopek je sledeč: najprej določimo žanre in naslove besedil, njihova količina ustreza številu sodelujočih. Nato oboje naključno povzamemo. Vsakdo izbere, s katero zgodbo bo začel. Pišemo pet, šest, sedem minut. Napísano predamo naprej, prejeta nadaljujemo. In tako naprej, dokler krog ni sklenjen in zgodbe privedene do konca. S to metodo je nastal tudi junasški ep o neustrašni Sulfati, »srčni levinji gora«, ki ji »večna zarja v malho popotno ob rojstvu je že dana«. Kot se za žanr spodobi, »na pot poda Sulfata se zarana«, Fortuna pa ji nameni prek balkanskih hribovij, gozdov, potokov, »ludenj in doli« prepeljati skupino migrantov, ki se po tako imenovani Balkanski ruti prebija na schengensko območje.

Naš ep seveda ni nastal v družbeni in politični izolaciji. Rodil se je konec aprila, teden dni po tem, ko je v Sredozemskem morju v eni sami »nesreči« življenje izgubilo okoli sedemsto prebežnikov, ki so jih na pot pregnale vojne, pomanjkanje, lakota in splošna brezperspektivnost v njihovih državah izvora. Odziv političnih elit Evropske unije ob tem dogodku je bil pričakovan: namesto, da bi se lotile problema pri izvoru, so začele iskati načine za preprečitev prihoda beguncev; najučinkovitejša meto-

da za to naj bi po njihovem mnenju bile vojaške operacije proti tihotapcem. Kar je seveda precej razumljivo: ni namreč lahko priznati, da je ravno zunanja politika Evropske unije v veliki meri odgovorna za vzpostavljanje pogojev, ki ljudi silijo, da zapuščajo lastne domove in iščejo boljše življenje na Stari celini. Prav tako vehementno teiste elite zlahka spregledajo dejstvo, da je na mejah Evropske unije na desetisoče življenja lačnih duš, ki dnevno prečkajo meje – če jih pri tem ujamejo, za nekaj časa preprosto poniknejo, potem sledi ponovni poskus. Vrniti se v večini primerov tako ali tako nimajo kam. Pa tudi če bi se lahko: kdo pa smo, da presojamo o kraju bivanja popolnih neznancev? Vsak deseti britanski državljani živi izven meja matice. V Sredozemlju vsaki dve uri utone nekdo, ki poskuša storiti isto.

Prav zaradi nevarnosti poti čez Sredozemlje in ker migracije niso nekaj, kar bi se dalo ustaviti – na kar opozarjajo tudi teorije o avtonomiji migracij – postaja v zadnjih letih med migranti popularna Balkanska ruta. Ta vodi iz Turčije po dveh poteh: bodisi skozi Grčijo in Makedonijo bodisi skozi Bolgarijo. V obeh primerih je končna točka pred vstopom v schengensko območje Srbija. Od tam poskušajo migranti preiti na Madžarsko, v prestolnici katere prav danes (14. julija) poteka demonstracija proti zidu, ki ga namerava ob tistem odobravanju Evropske unije med Madžarsko in Srbijo graditi trenutna madžarska vlada. Situacija v Srbiji je že mesece neznosna. Azilni domovi so polni, prav tako parki Beograda in drugih večjih mest, ob mejah pa na stotine migrantov bivakira v tako imenovanih džunglah in čaka svojo priložnost. Evropa pa, namesto da bi vsaj zrahljala vstopne pogoje, nadnje pošilja policijske in enote Frontexa, ki naj te neželene elemente odstrani iz našega usranega praga. Možnosti, da migrant na Balkanski ruti utone,

res ni veliko. Je pa zato nešteto možnosti, da bo oropan, pretepen, posiljen, da ga bo povozil vlak, da bo imel zaradi pešačenja in bivanja pod milim nebom trajne zdravstvene težave, da bo hiral od žeje in lakote. Kriminalizacija in ilegalizacija migracij ne ustavi, temveč vedno znova odpira nove poti, ki so prav tako ali še nevarnejše od že vzpostavljenih.

Naš ep, naslovljen Balkan Express, se je končal dostojanstveno: četice migrantov s Sulfato na čelu ne prestrašijo obmejni organi, ki v represivni vseevropski latovščini vpijejo: »Ich schiefse, stoji!« V nočnem spopadu zmagajo neustrašnost in srčnost, tovarištvo in solidarnost – prodor na schengensko območje uspe. V realnosti je težnja po zmanjšanju števila Sulfat na Balkanu močna. Oblasti so poleg običajnega zatekanja k rasističnim stereotipom začele na lokalno prebivalstvo pritiskati z grožnjami kriminalizacije solidarnosti z migranti: vsakršno nudenje pomoči in stori-tev, od prevoza do namestitve, je zdaj lahko interpretirano kot tihotapstvo. Zaradi česar pa sulfatizem gotovo ne bo zamrl: nasprotno, verjetno se bo še ojačil, namnožil bo glasove, ki bodo tako kot naši epski nomadi vzklkali: »Odjebite, mi idemo pravo u boj!« Odmevi tega vzklkila se že razlegajo. Od tam nekje, iz vojvodinskih polj prihajajo. ✕

Kako danes lahko upravičimo financiranje športa, kulture in znanosti?

JAVNI INTERES

Prispevke pošljite na urednistvo@razpotja.si do 25. 11. 2015.